

Interpolacje - ciąg dalszy

Efekt Rungego - problemy interpolacja wielomianowej

In[4]:= $f[x_] := \frac{1}{1 + 25 x^2}$

In[5]:= $n = 16;$

points = Table[$\{\frac{2 i}{n} - 1, f[\frac{2 i}{n} - 1]\}$, {i, 0, n}];

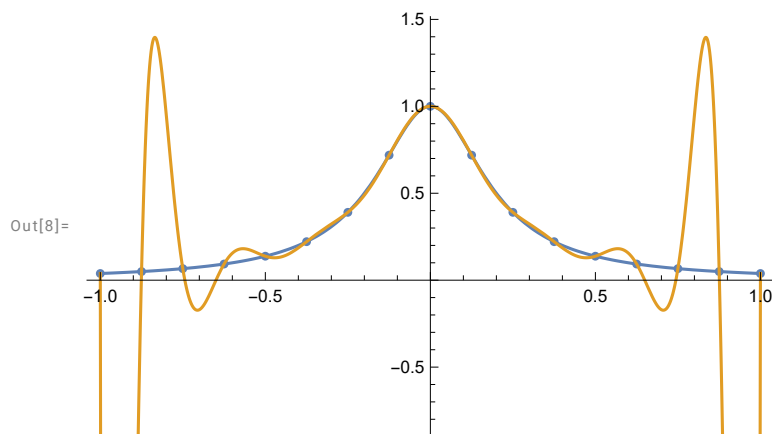
In[7]:= Lagrange = Simplify[

Sum[points[[j, 2]] *

Product[If[m ≠ j, $\frac{x - \text{points}[[m, 1]]}{\text{points}[[j, 1]] - \text{points}[[m, 1]]}$, 1], {m, 1, n + 1}], {j, 1, n + 1}]]

Out[7]= $(170\,189\,292\,876\,156\,034 - 3\,876\,218\,985\,722\,260\,225 x^2 + 59\,903\,899\,173\,085\,802\,500 x^4 - 527\,646\,780\,474\,606\,000\,000 x^6 + 2\,588\,025\,468\,896\,400\,000\,000 x^8 - 7\,125\,820\,316\,160\,000\,000\,000 x^{10} + 10\,848\,507\,904\,000\,000\,000\,000 x^{12} - 8\,460\,697\,600\,000\,000\,000\,000 x^{14} + 2\,621\,440\,000\,000\,000\,000\,000 x^{16}) / 170\,189\,292\,876\,156\,034$

In[8]:= Show[{ListPlot[points], Plot[{f[x], Lagrange}, {x, -1, 1}], PlotRange → All]

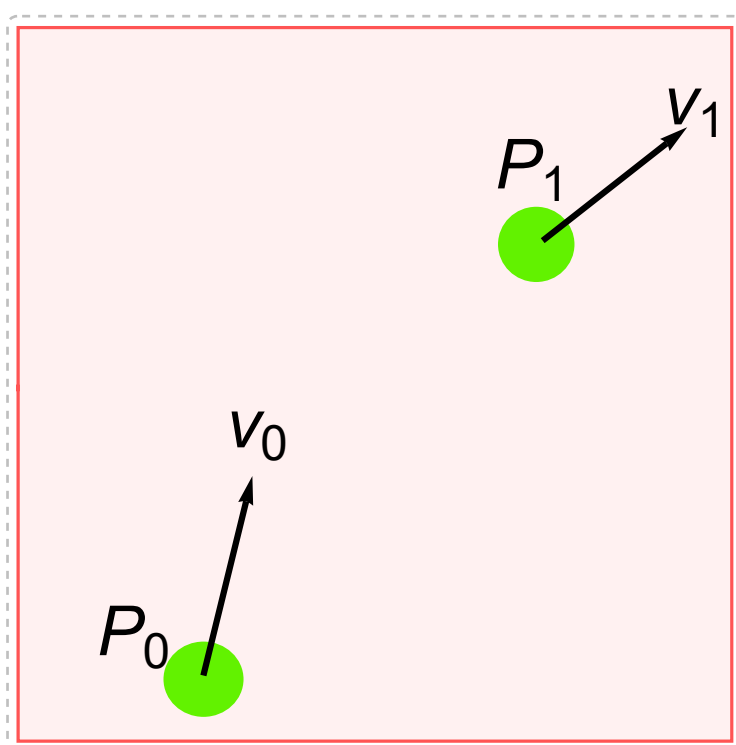
Zwiększenie ilości punktów użytych do interpolacji pogarsza (zwłaszcza na brzegach) jakość przybliżenia

Interpolacje - cubic Hermite spline

Spline - funkcja generująca krzywe

zbiór punktów -----> splines ----> krzywa

Problem: Mając dwa punkty oraz prędkości w tych punktach
wyznacz trajektorię ruchu

Zakładamy, że trajektoria jest wielomianem 3 stopnia (zgodnie z nazwą “cubic Hermite spline”). Parametr $t \in [0, 1]$ (analogicznie dla jak dla prostej, przechodzącej przez punkty P_p i P_k , którą możemy parametryzować przez $P_k t + (1 - t) P_p$)

In[9]:= $f[t_] := a t^3 + b t^2 + c t + d$

Nasze warunki to:

```
In[10]:= Solve[{
  |rozwiąż równanie
  f[0] == P0,
  f[1] == P1,
  f'[0] == v0,
  f'[1] == v1

}, {a, b, c, d}]
```

```
Out[10]= { {a → 2 P0 - 2 P1 + v0 + v1, b → -3 P0 + 3 P1 - 2 v0 - v1, c → v0, d → P0} }
```

Wstawiając powyższe do funkcji f dostajemy krzywą spełniającą nasze warunki.

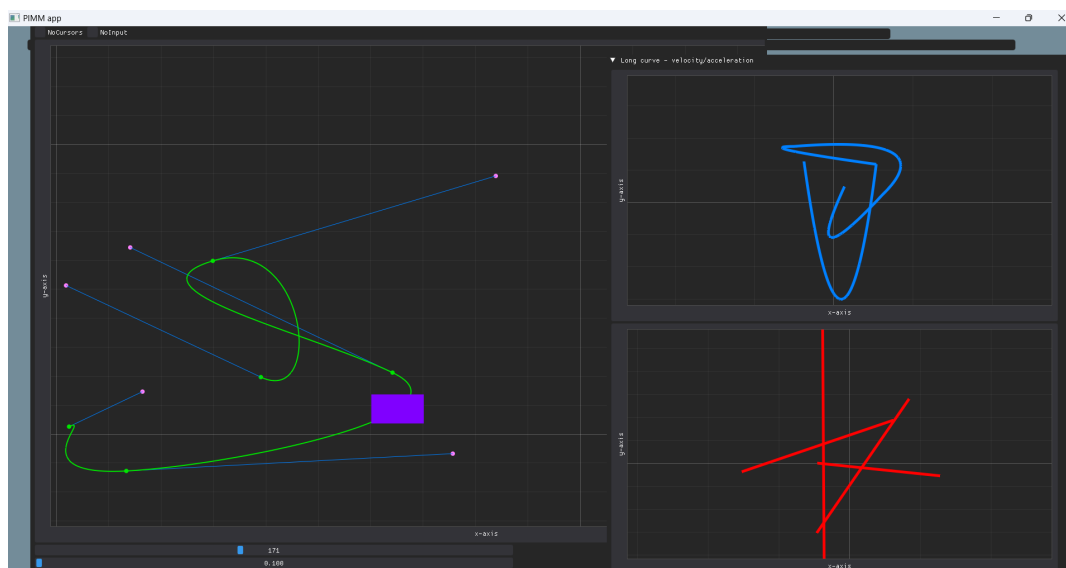
Nasz wynik możemy zapisać w postaci macierzowej:

```
In[11]:= Clear[P0, P1]
|wyczyść
```

```
Collect[(1 t t^2 t^3) .  $\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ -3 & -2 & 3 & -1 \\ 2 & 1 & -2 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} P0 \\ v0 \\ P1 \\ v1 \end{pmatrix}, t]$ 
|pogrupuj według potęg
```

```
Out[11]= { {P0 + t v0 + t^2 (-3 P0 + 3 P1 - 2 v0 - v1) + t^3 (2 P0 - 2 P1 + v0 + v1) } }
```

Dodatkowo, w załączonym programie można pobawić się krzywymi Hermite'a. W panelu po prawej pokazane są krzywe kreślone przez wektory prędkości i przyspieszenia. W panelu dolnym pokazane są wykresy długości tych wektorów zależne od parametru t (tutaj jest on przeskalowany); Jak widać prędkość jest ciągła (wynika to z konstrukcji), a przyspieszenie nie jest ciągłe.

Efekt Runge'go II

Poprzednio mieliśmy problem z interpolacją wielomianową:

```
In[11]:= f[x_] :=  $\frac{1}{1 + 25 x^2}$ 
```

```
In[12]:= n = 6;
```

```
points = Table[ $\left\{\frac{2 i}{n} - 1, f\left[\frac{2 i}{n} - 1\right]\right\}$ , {i, 0, n}];
```

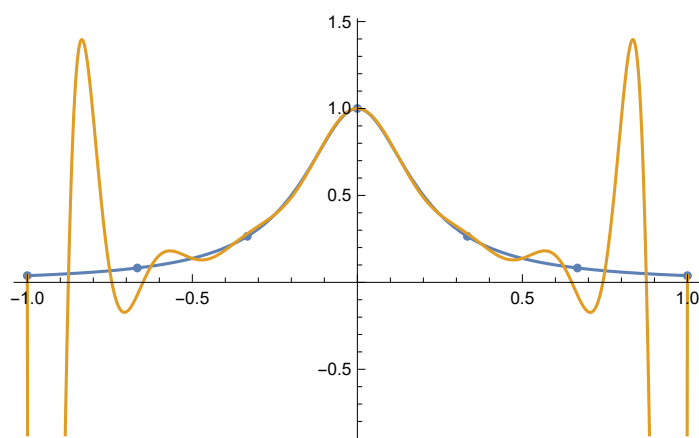
```
Show[{ListPlot[points], Plot[{f[x], Lagrange}, {x, -1, 1}], PlotRange -> All]
```

[pokaż](#) [wykres danych z listy](#)

[wykres](#)

[zakres wykresu](#) [wszys](#)

Out[14]=

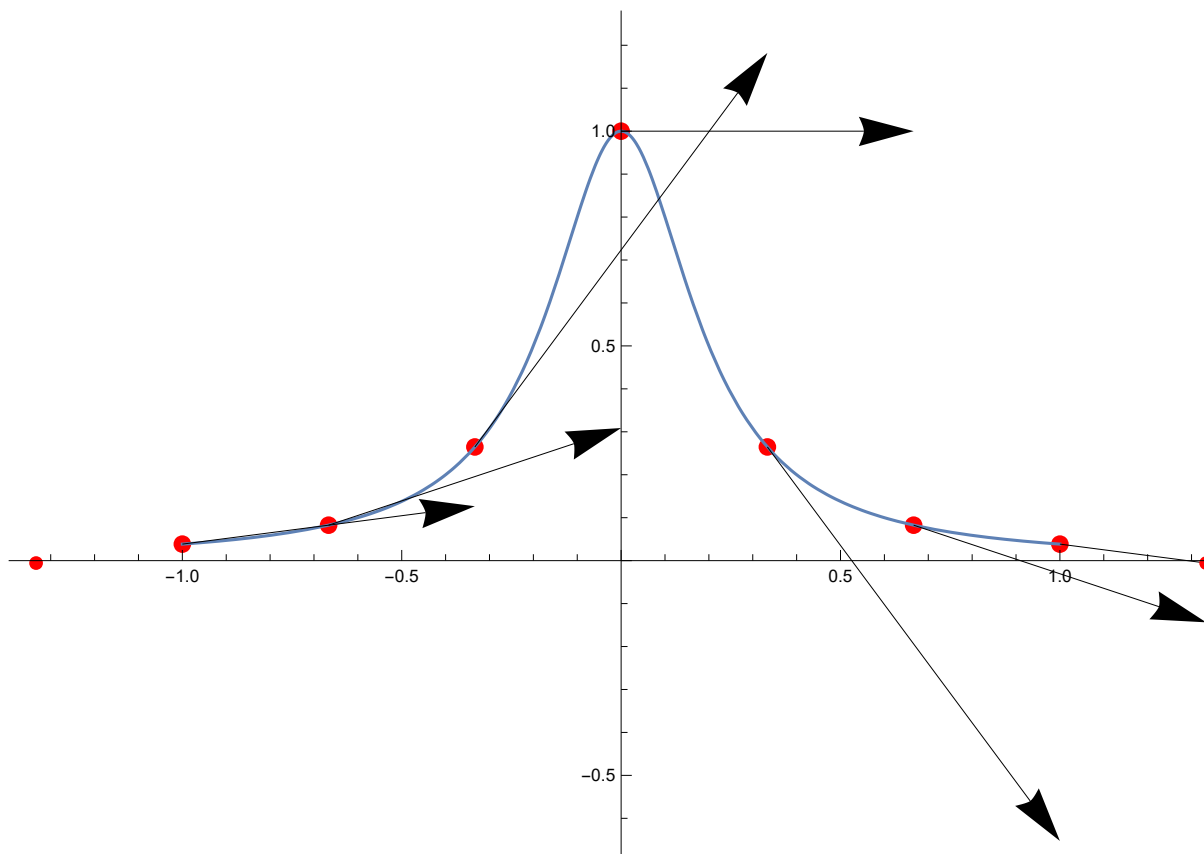

Mając zestaw punktów (bez prędkości), nadal możemy zastosować interpolację Hermita pomiędzy punktami. Musimy tylko oszacować prędkości początkowe. Najprostszy sposób osiągnięcia tego jest wyznaczenie wektora łączącego sąsiadów danego punktu i “przyczepienie” go do danego punktu.

Problemem są tylko pierwszy i ostatni punkt (mają tylko po jednym sąsiedzie).

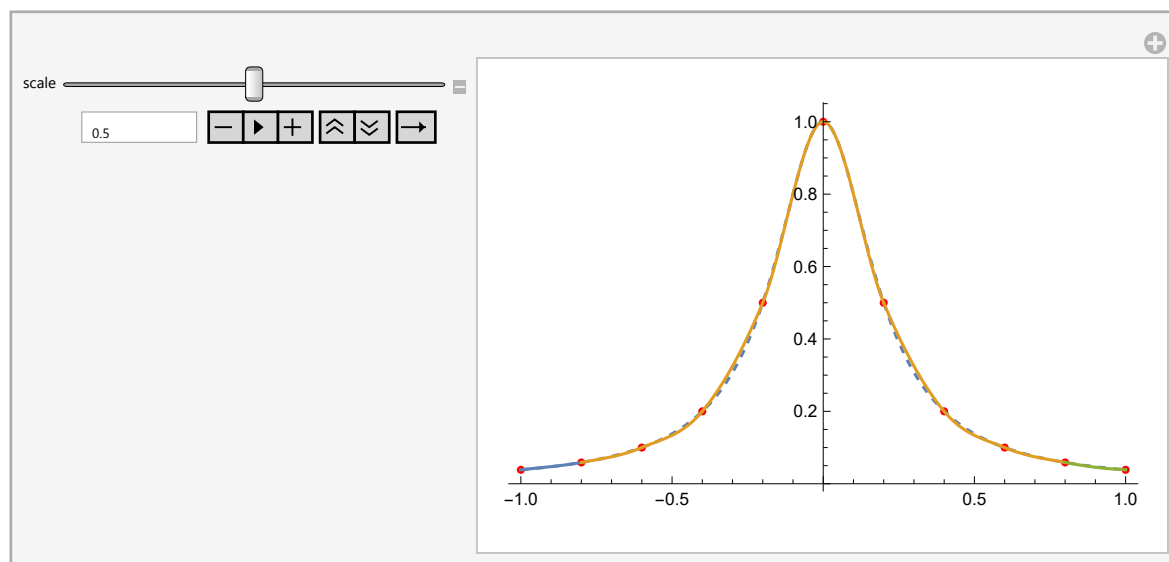
Rozwiązaniem jest odbicie sąsiada względem punktu. Mając zestaw punktów i prędkości, możemy wyznaczyć krzywą Hermite’a pomiędzy każdą parą punktów.

Out[8]=

Ostatnią modyfikacją jest wprowadzenie parametru (tutaj nazwanego “scale”), który skaluje wszystkie prędkości. Dla $\text{scale}=1$ mamy interpolację liniową. (Dla $\text{scale} = 1/2$ mamy tzw. Catmull-Rom spline)

Out[17]=

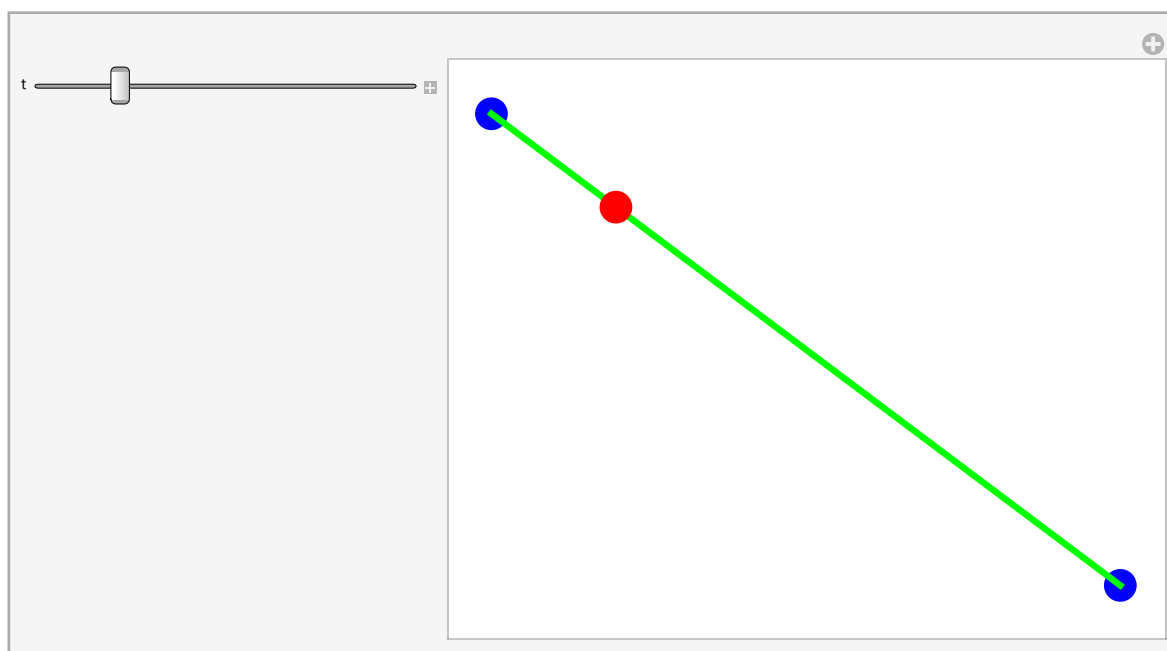
Krzywe Beziera

Ciekawym zastosowaniem interpolacji liniowej jest wyznaczanie krzywych Beziera (szeroko stosowanych w grafice komputerowej itp.)

```
In[18]:= {x, y} = {{1, 3}, {5, 0}}
```

```
Out[18]= {{1, 3}, {5, 0}}
```

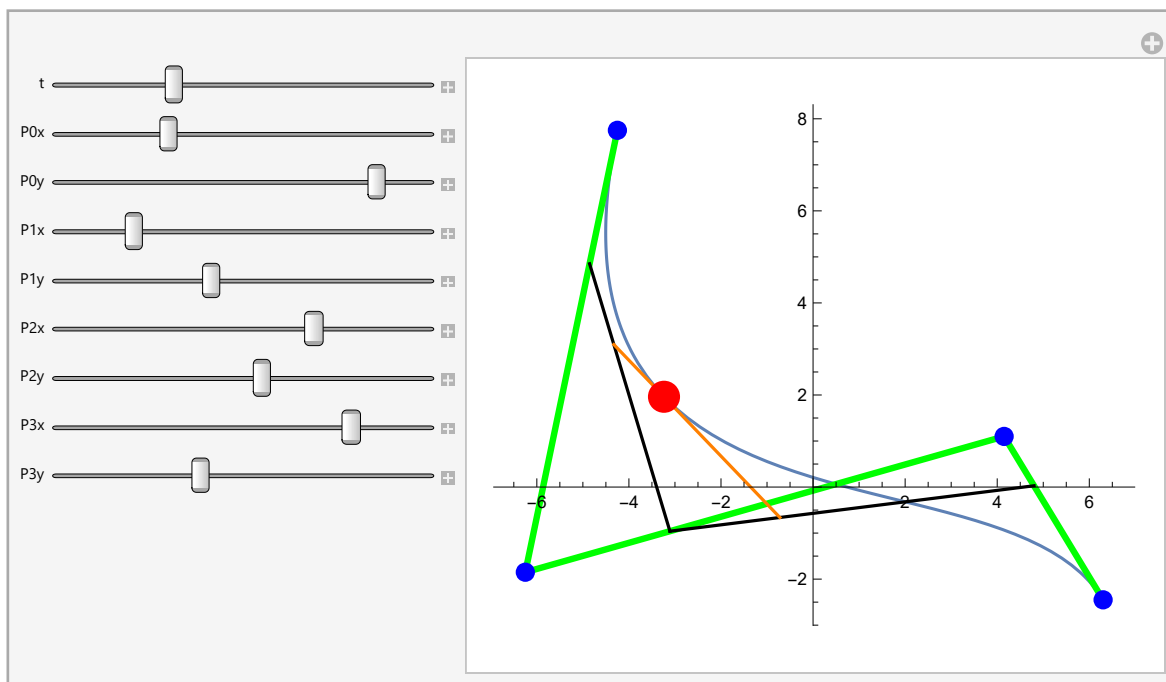
```
Out[*]=
```



```
In[19]:= Lerp[t_, P0_, P1_] := t P1 + (1 - t) P0
```

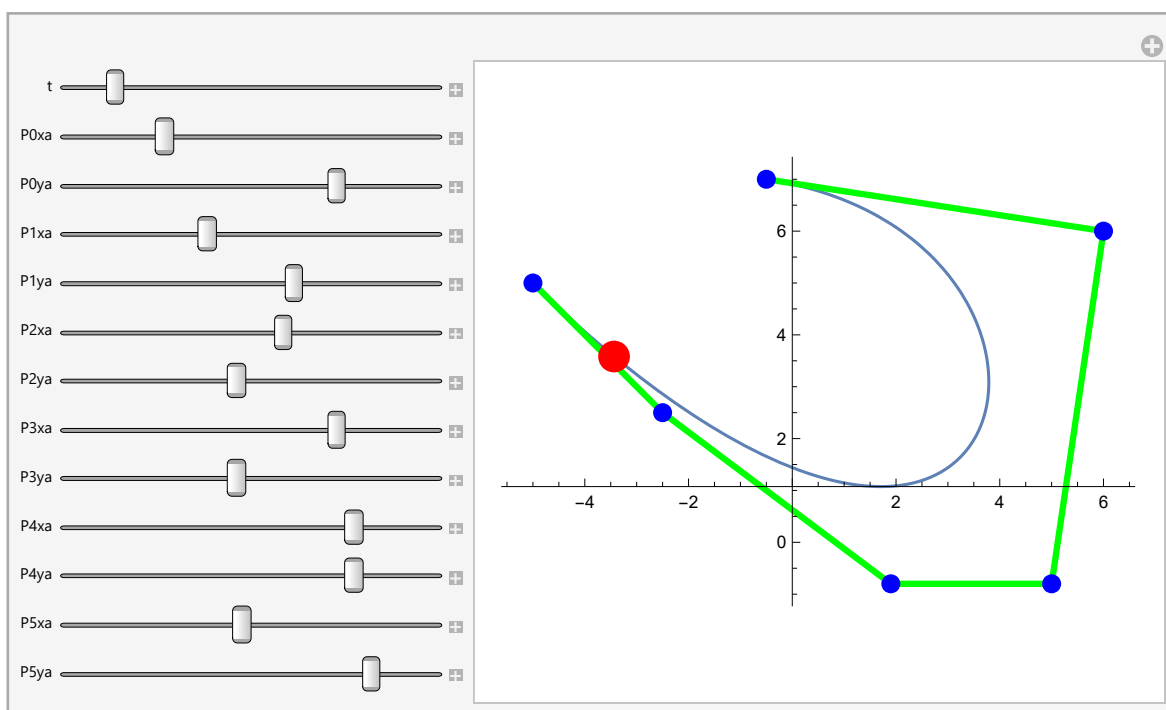
Powyżej mamy przykład zastosowania interpolacji liniowej ($t P_1 + (1-t) P_0$) do dwóch punktów. Poniżej mamy wyznaczoną krzywą Beziera (niebieska krzywa) daną przez 4 punkty. Krzywa ta powstaje przez interpolację pomiędzy kolejnymi punktami (zielone proste). Wszystkie te proste zależą od parametru t . Następnie stosujemy interpolację liniową pomiędzy otrzymanymi w poprzednim kroku punktami (czarne proste). Następnie stosujemy interpolację liniową na otrzymanych punktach (pomarańczowa prosta). Ruch punktu na tej prostej wyznacza krzywą Beziera stopnia 3. Powyższą strategię można nazwać: “interpoluj liniowo, dopóki nie skończą Ci się punkty do interpolowania”.

Out[]=

Zauważmy, że użyliśmy 6 interpolowań liniowych. Dodając więcej punktów liczba ta rośnie. Np. dla 6 punktów musimy użyć 15 interpolowań. Poniżej: krzywa Beziera stopnia 5.

Out[]=

Zauważmy, że krzywe Beziera przechodzą tylko przez punkt początkowy i końcowy, a reszta punktów kontroluje kształt krzywej.

Zauważmy, że stosujemy tu “rekurencyjną” metodę otrzymywania krzywej Bezier’a. Możemy jednak rozwinąć wyrażenie na krzywą i otrzymać postać wielomianową

In[*]:=

```
Clear[P0, P1, P2, P3]
wyczyść
a = Lerp[t, P0, P1];
b = Lerp[t, P1, P2];
c = Lerp[t, P2, P3];
d = Lerp[t, a, b];
e = Lerp[t, b, c];
Collect[Lerp[t, d, e], t]
pogrupuj według potęg
```

Out[*]=

$$P_0 + (-3 P_0 + 3 P_1) t + (3 P_0 - 6 P_1 + 3 P_2) t^2 + (-P_0 + 3 P_1 - 3 P_2 + P_3) t^3$$

lub macierzową

$$\text{In[*]:= Collect}\left[\left(1 t t^2 t^3\right) \cdot \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ -3 & 3 & 0 & 0 \\ 3 & -6 & 3 & 0 \\ -1 & 3 & -3 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} P_0 \\ P_1 \\ P_2 \\ P_3 \end{pmatrix}, t\right]$$

pogrupuj według potęg

Out[*]=

$$\left\{\left\{P_0 + (-3 P_0 + 3 P_1) t + (3 P_0 - 6 P_1 + 3 P_2) t^2 + (-P_0 + 3 P_1 - 3 P_2 + P_3) t^3\right\}\right\}$$

W ogólności $B_n(t) = \sum_{i=0}^n \binom{n}{i} (1-t)^{n-i} t^i P_i$

W szczególności dla 4 punktów (liczymy od zera) mamy:

$$\text{In[*]:= Collect}\left[\sum_{i=0}^3 \text{Binomial}[3, i] (1-t)^{3-i} t^i P_i, t\right]$$

pogrupuj według potęg

Out[*]=

$$P_0 + t (-3 P_0 + 3 P_1) + t^2 (3 P_0 - 6 P_1 + 3 P_2) + t^3 (-P_0 + 3 P_1 - 3 P_2 + P_3)$$

$$\begin{aligned} \text{In[20]:= } P[t_] &:= P_0 + (-3 P_0 + 3 P_1) t + (3 P_0 - 6 P_1 + 3 P_2) t^2 + (-P_0 + 3 P_1 - 3 P_2 + P_3) t^3 \\ R[t_] &:= P_4 + (-3 P_4 + 3 P_5) t + (3 P_4 - 6 P_5 + 3 P_6) t^2 + (-P_4 + 3 P_5 - 3 P_6 + P_7) t^3 \end{aligned}$$

In[*]:= Clear[P0, P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7]

```
wyczyść
Solve[{
rozwiąż równanie
P[1] == R[0]
}, P4]
```

Out[*]=

$$\left\{\left\{P_4 \rightarrow P_3\right\}\right\}$$

```

In[*]:= Manipulate[
  zmieniaj

  points2 = {P0, P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7} = {{P0x, P0y}, {P1x, P1y},
    {P2x, P2y}, {P3x, P3y}, {P4x, P4y}, {P5x, P5y}, {P6x, P6y}, {P7x, P7y}};
  points2[[5]] = P3;
  P4 = P3;
  GraphicsColumn[{
    kolumna z grafikami

    Show[ {
      pokaz

      ParametricPlot[P[t1], {t1, 0, 1}],
      wykres parametryczny
      ParametricPlot[R[t1], {t1, 0, 1}],
      wykres parametryczny
      Graphics[{Green, Thickness[0.005], Line[{points2[[1]], points2[[2]]}]},
      grafika zielony grubość linia łamana
      Graphics[{Green, Thickness[0.005], Line[{points2[[3]], points2[[4]]}]},
      grafika zielony grubość linia łamana
      Graphics[{Green, Thickness[0.005], Line[{points2[[5]], points2[[6]]}]},
      grafika zielony grubość linia łamana
      Graphics[{Green, Thickness[0.005], Line[{points2[[7]], points2[[8]]}]},
      grafika zielony grubość linia łamana
      Graphics[{Blue, Thickness[0.01], PointSize[0.01], Point[points2]}],
      grafika niebi... grubość rozmiar kropki punkt

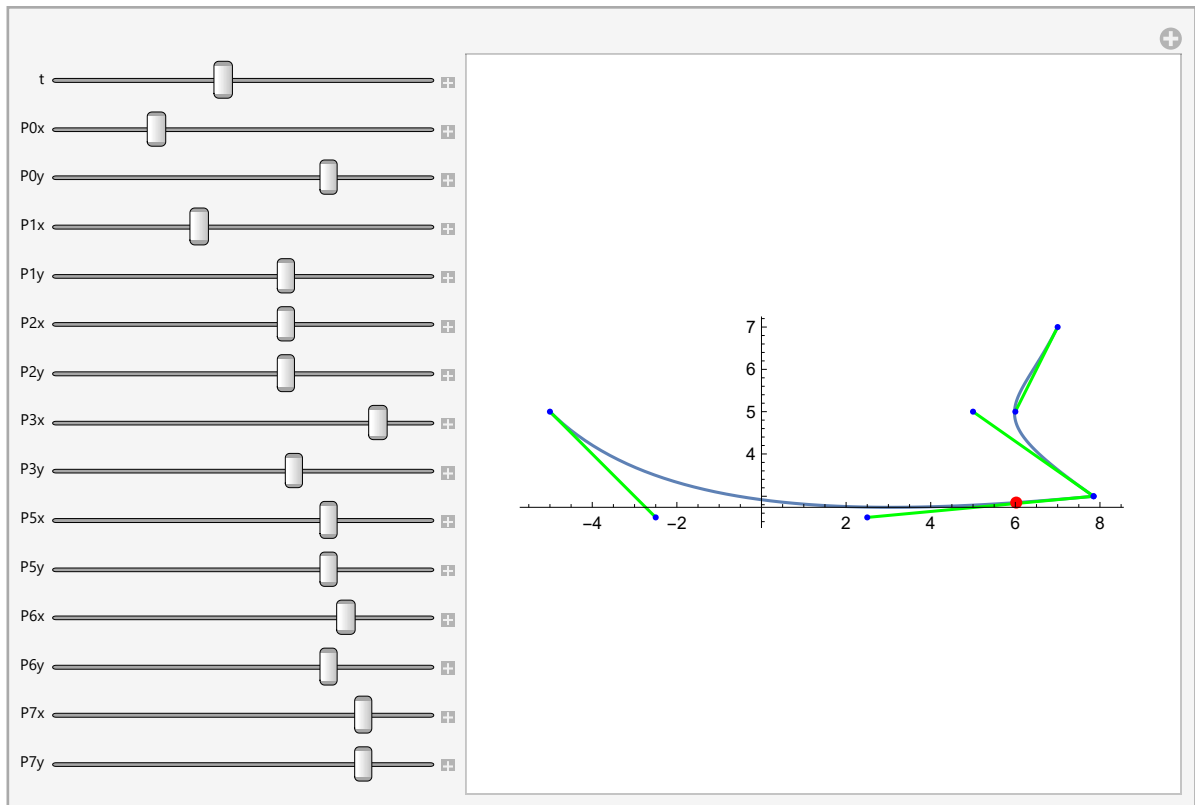
      Graphics[{Red, PointSize[0.02], Point[{If[t < 1, P[t], R[t - 1]]]}],
      grafika cz... rozmiar kropki punkt operator warunkowy

    }, PlotRange -> All]
    zakres wykresu wszystko

  ]], {t, 0, 2},
  {{P0x, -5}, -10, 10}, {{P0y, 5}, -10, 10},
  {{P1x, -2.5}, -10, 10}, {{P1y, 2.5}, -10, 10},
  {{P2x, 2.5}, -10, 10}, {{P2y, 2.5}, -10, 10},
  {{P3x, 3}, -10, 10}, {{P3y, 3}, -10, 10},
  {{P5x, 5}, -10, 10}, {{P5y, 5}, -10, 10},
  {{P6x, 6}, -10, 10}, {{P6y, 5}, -10, 10},
  {{P7x, 7}, -10, 10}, {{P7y, 7}, -10, 10}]

```

Out[]=


```

In[*]:= Manipulate[
  zmieniaj

  points2 = {P0, P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7} = {{P0x, P0y}, {P1x, P1y},
    {P2x, P2y}, {P3x, P3y}, {P4x, P4y}, {P5x, P5y}, {P6x, P6y}, {P7x, P7y}};
  points2[[5]] = P3;
  P4 = P3;
  GraphicsColumn[{
    kolumna z grafikami

    Show[ {
      pokaz

      ParametricPlot[{P'[t1]}, {t1, 0, 1}],
      wykres parametryczny

      ParametricPlot[{R'[t1]}, {t1, 0, 1}],
      wykres parametryczny

      ParametricPlot[{P[t1], R[t1]}, {t1, 0, 1}, PlotStyle -> Green],
      wykres parametryczny          styl grafiki          zielony

      Graphics[{Red, PointSize[0.02], Point[{If[t < 1, P'[t], R'[t - 1]]}]},
      grafika          cz...          rozmiar kropki          punkt          operator warunkowy

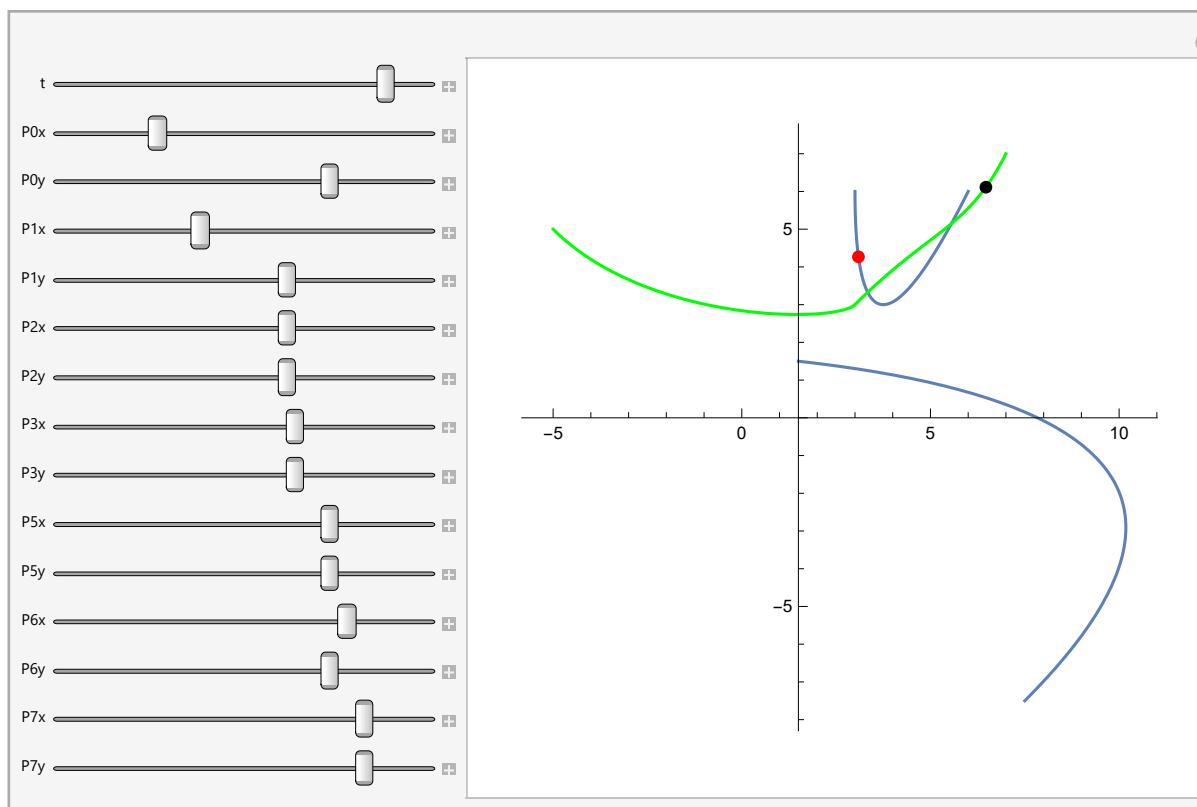
      Graphics[{Black, PointSize[0.02], Point[{If[t < 1, P[t], R[t - 1]]}]},
      grafika          czarny          rozmiar kropki          punkt          operator warunkowy

    }, PlotRange -> All]
    zakres wykresu          wszystko

  ]], {t, 0, 2},
  {{P0x, -5}, -10, 10}, {{P0y, 5}, -10, 10},
  {{P1x, -2.5}, -10, 10}, {{P1y, 2.5}, -10, 10},
  {{P2x, 2.5}, -10, 10}, {{P2y, 2.5}, -10, 10},
  {{P3x, 3}, -10, 10}, {{P3y, 3}, -10, 10},
  {{P5x, 5}, -10, 10}, {{P5y, 5}, -10, 10},
  {{P6x, 6}, -10, 10}, {{P6y, 5}, -10, 10},
  {{P7x, 7}, -10, 10}, {{P7y, 7}, -10, 10}]

```

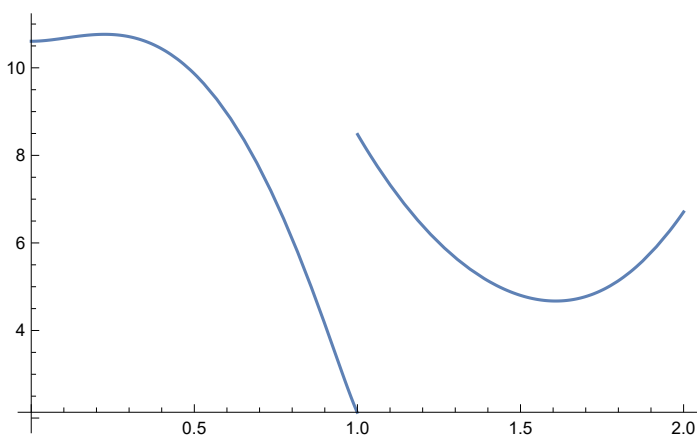
Out[]=

Zielona krzywa jest naszą krzywą Beziera. Niebieska krzywa pokazuje ruch wektora prędkości – widać nieciągłość. Poniższy wykres pokazuje normę wektora prędkości ($\sqrt{v^2}$) od parametru afinicznego (czasu), gdzie także widać nieciągłość

```
In[ ]:= Plot[If[t ≤ 1, Sqrt[P'[t][[1]]^2 + P'[t][[2]]^2],  
  Sqrt[R'[t - 1][[1]]^2 + R'[t - 1][[2]]^2]], {t, 0, 2}]
```

Out[]=

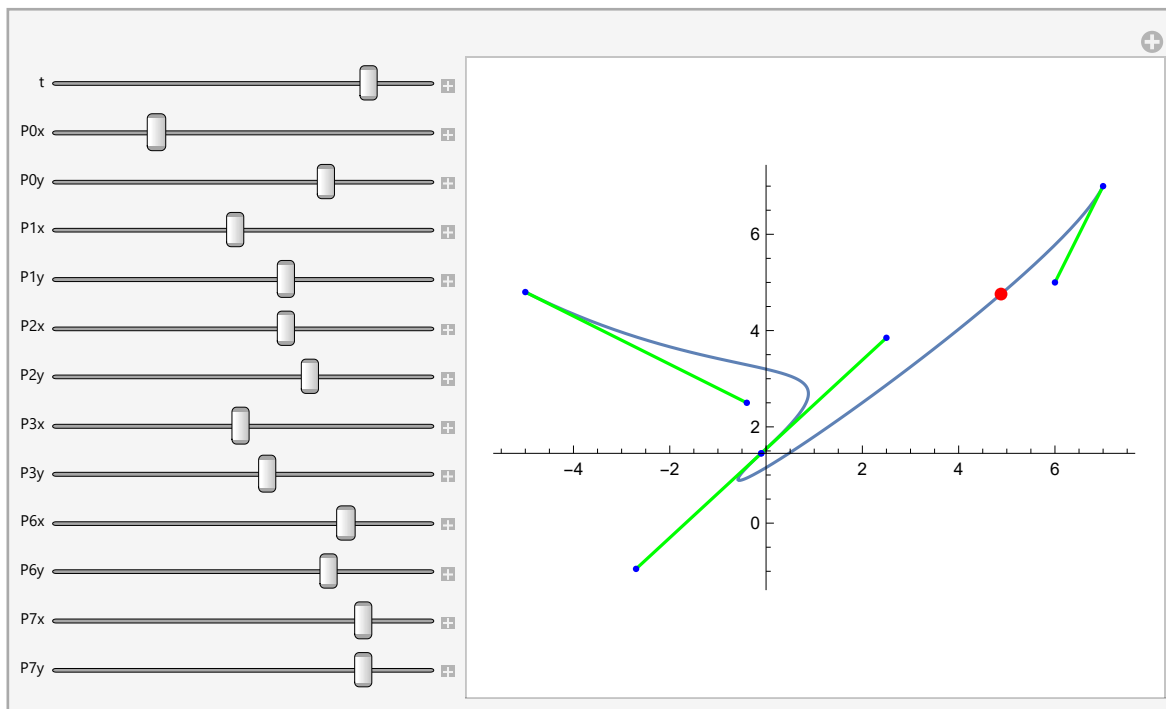
Możemy wymóc ciągłość prędkości:

In[*]:= **Clear**[P0, P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7]
[wyczyść](#)

Solve[{
[rozwiąż równanie](#)
 $P[1] == R[0],$
 $P'[1] == R'[0]$
 $\}, \{P4, P5\}]$

Out[*]=
 $\{\{P4 \rightarrow P3, P5 \rightarrow -P2 + 2 P3\}\}$

Out[*]=

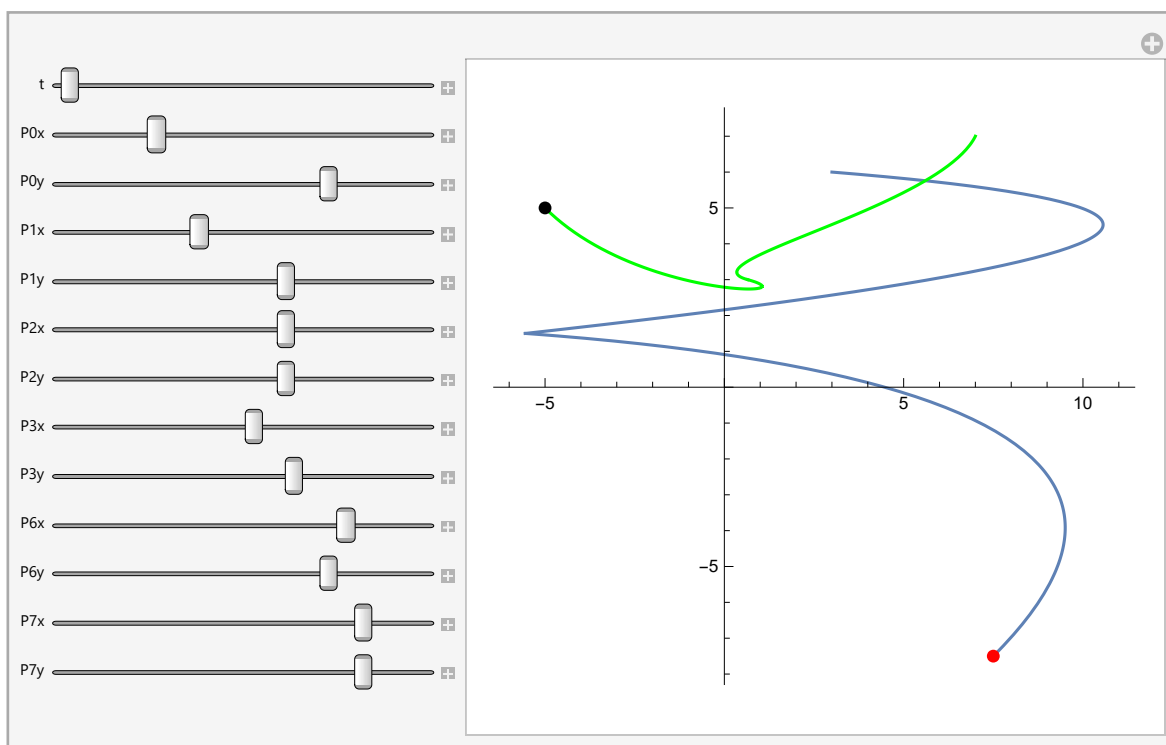
```

In[*]:= Manipulate[
  zmieniaj
  points2 = {P0, P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7} = {{P0x, P0y}, {P1x, P1y},
    {P2x, P2y}, {P3x, P3y}, {P4x, P4y}, {P5x, P5y}, {P6x, P6y}, {P7x, P7y}};
  points2[[5]] = P3;
  P4 = P3;
  points2[[6]] = -P2 + 2 P3;
  P5 = -P2 + 2 P3;

  Show[ {
    pokaz
    ParametricPlot[P'[t1], {t1, 0, 1}],
    ParametricPlot[R'[t1], {t1, 0, 1}],
    ParametricPlot[{P[t1], R[t1]}, {t1, 0, 1}, PlotStyle -> Green],
    Graphics[{Red, PointSize[0.02], Point[{If[t < 1, P'[t], R'[t - 1]]}]},
    Graphics[{Black, PointSize[0.02], Point[{If[t < 1, P[t], R[t - 1]]}]},
    ], PlotRange -> All], {t, 0, 2},
  {
    {P0x, -5}, {-10, 10}, {{P0y, 5}, {-10, 10},
    {P1x, -2.5}, {-10, 10}, {{P1y, 2.5}, {-10, 10},
    {P2x, 2.5}, {-10, 10}, {{P2y, 2.5}, {-10, 10},
    {P3x, 3}, {-10, 10}, {{P3y, 3}, {-10, 10},
    {P6x, 6}, {-10, 10}, {{P6y, 5}, {-10, 10},
    {P7x, 7}, {-10, 10}, {{P7y, 7}, {-10, 10]}

```

Out[*]=

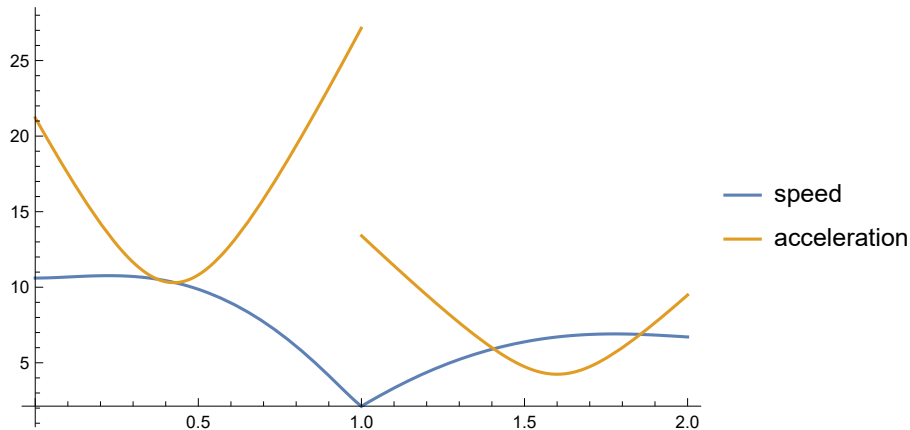


```

In[ ]:= Plot[ { If[ t ≤ 1, Sqrt[ P'[t][1]^2 + P'[t][2]^2 ], Sqrt[ R'[t-1][1]^2 + R'[t-1][2]^2 ] },
  If[ t ≤ 1, Sqrt[ P''[t][1]^2 + P''[t][2]^2 ], Sqrt[ R''[t-1][1]^2 + R''[t-1][2]^2 ] } ],
  {t, 0, 2}, PlotLegends → {"speed", "acceleration"}]

```

Out[]:=

Jak widać powyżej nasza krzywa stała się krzywą typu C^1 (ciągłość pierwszych pochodnych), ale drugie pochodne nie są ciągłe.

Możemy dodać kolejny warunek na ciągłość przyspieszenia

```
Clear[P0, P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7]
```

[wyczyść](#)

```
Solve[ {
```

[rozwiąż równanie](#)

```
  P[1] == R[0],
```

```
  P'[1] == R'[0],
```

```
  P''[1] == R''[0]
```

```
}, {P4, P5, P6}]
```

Out[]:=

```
{ {P4 → P3, P5 → -P2 + 2 P3, P6 → P1 - 4 P2 + 4 P3} }
```



```

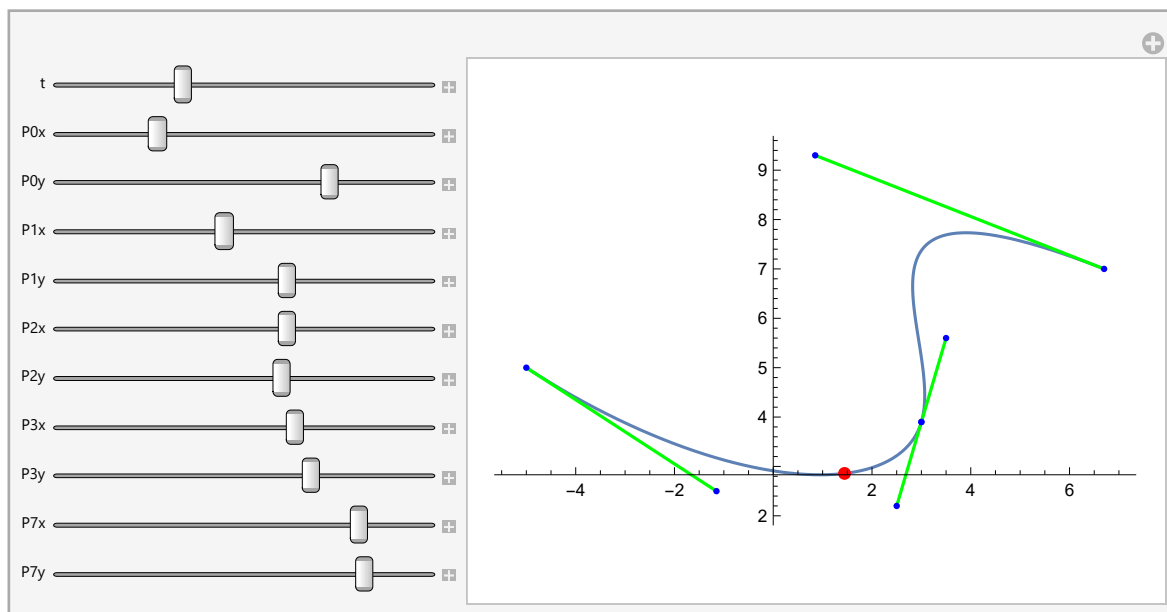
In[*]:= Manipulate[
  zmieniaj

  points2 = {P0, P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7} = {{P0x, P0y}, {P1x, P1y},
    {P2x, P2y}, {P3x, P3y}, {P4x, P4y}, {P5x, P5y}, {P6x, P6y}, {P7x, P7y}};
  points2[[5]] = P3;
  P4 = P3;
  points2[[6]] = -P2 + 2 P3;
  P5 = -P2 + 2 P3;
  points2[[7]] = P1 - 4 P2 + 4 P3;
  P6 = P1 - 4 P2 + 4 P3;
  Show[ {
    pokaz

    ParametricPlot[P[t1], {t1, 0, 1}],
    wykres parametryczny
    ParametricPlot[R[t1], {t1, 0, 1}],
    wykres parametryczny
    Graphics[{Green, Thickness[0.005], Line[{points2[[1]], points2[[2]]}]},
    grafika zielony grubość linia łamana
    Graphics[{Green, Thickness[0.005], Line[{points2[[3]], points2[[4]]}]},
    grafika zielony grubość linia łamana
    Graphics[{Green, Thickness[0.005], Line[{points2[[5]], points2[[6]]}]},
    grafika zielony grubość linia łamana
    Graphics[{Green, Thickness[0.005], Line[{points2[[7]], points2[[8]]}]},
    grafika zielony grubość linia łamana
    Graphics[{Blue, Thickness[0.01], PointSize[0.01], Point[points2]}],
    grafika niebi... grubość rozmiar kropki punkt
    Graphics[{Red, PointSize[0.02], Point[{If[t ≤ 1, P[t], R[t - 1]]]}],
    grafika cz... rozmiar kropki punkt operator warunkowy
    }, PlotRange → All], {t, 0, 2},
    zakres wykresu wszystko
  { {P0x, -5}, -10, 10}, { {P0y, 5}, -10, 10},
  { {P1x, -2.5}, -10, 10}, { {P1y, 2.5}, -10, 10},
  { {P2x, 2.5}, -10, 10}, { {P2y, 2.5}, -10, 10},
  { {P3x, 3}, -10, 10}, { {P3y, 3}, -10, 10},
  { {P7x, 7}, -10, 10}, { {P7y, 7}, -10, 10}

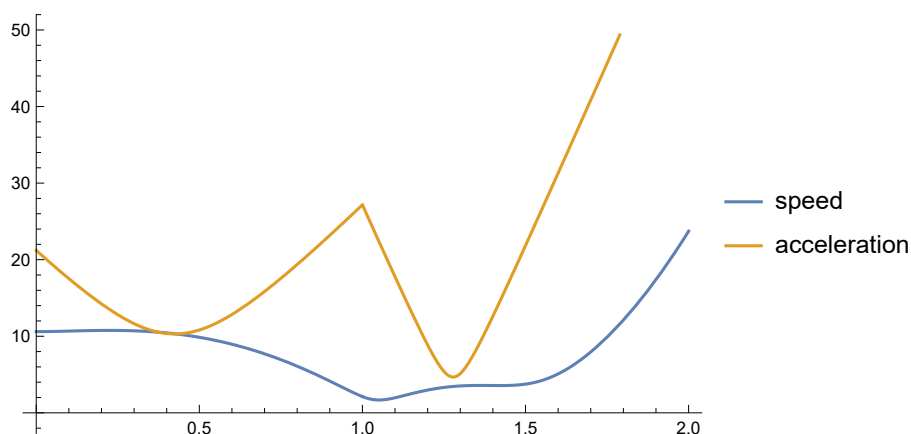
```

Out[]=

Zwiększając gładkość krzywej tracimy lokalną kontrolę nad kształtem! Zmiana położenia punktu P_1 powoduje globalną zmianę na krzywej, a nie jak poprzednio tylko na pierwszym kawałku. Zazwyczaj C^1 jest wystarczająca.

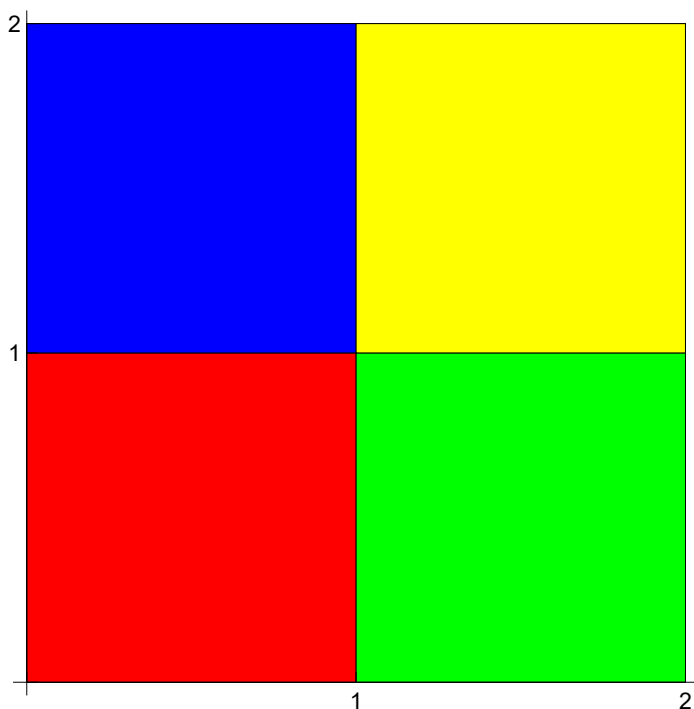
Out[]=

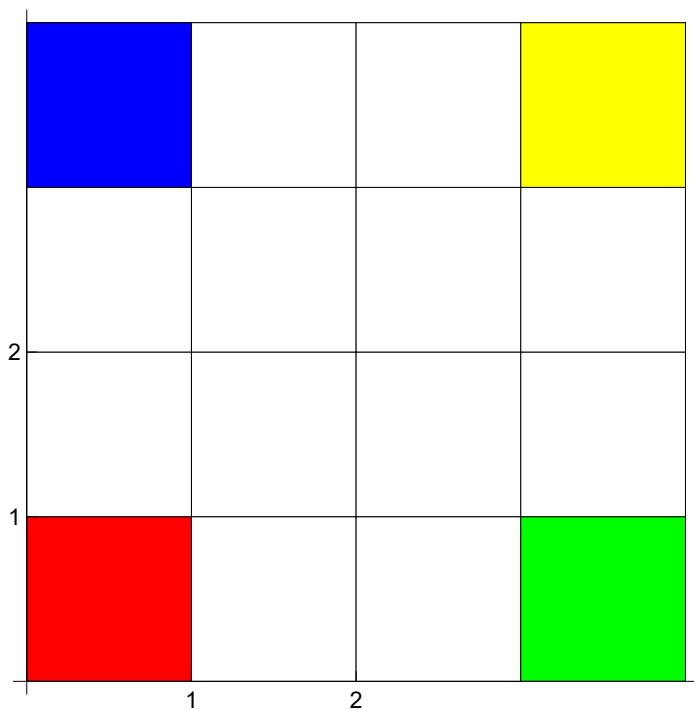
Zaawansowane przykłady interpolacji - DLSS (Deep learning super sampling)

- Super-rozdzielczość – renderuje klatkę w mniejszej rozdzielczości, a następnie zwiększa rozdzielczość obrazu przy użyciu AI

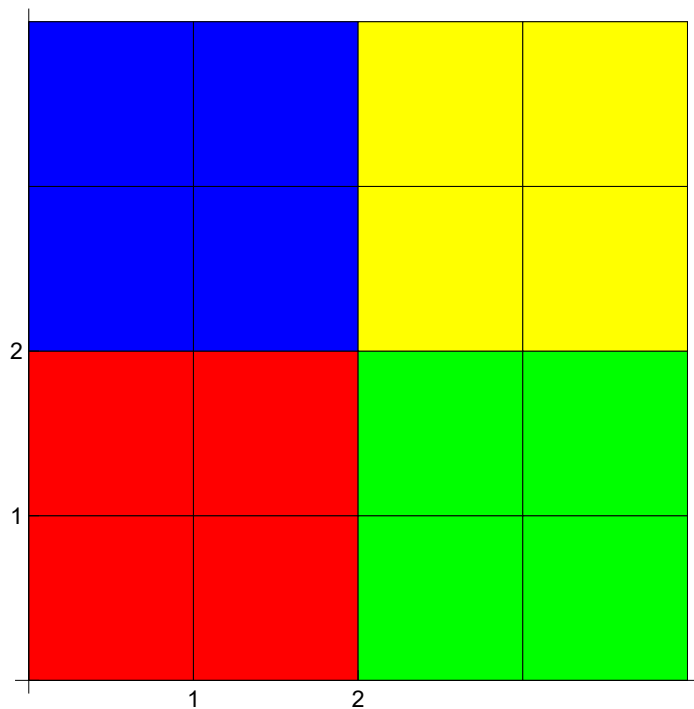
Out[*]=

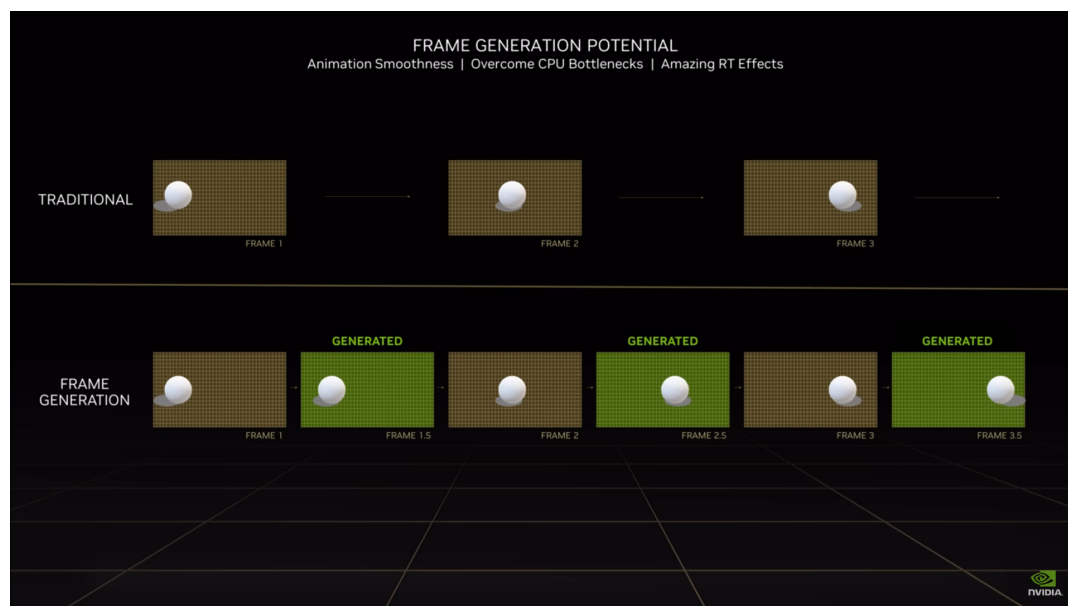
Out[*]=

Out[]:=

- Generowanie klatek – generowanie większej ilości klatek bez dużych strat na wydajności

In[]:= `Hyperlink["https://www.nvidia.com/pl-pl/geforce/technologies/dlss/"]`
[link](https://www.nvidia.com/pl-pl/geforce/technologies/dlss/)

Rozwiązywanie równań nieliniowych

Problem: mając funkcję $f(x)$, znajdź jej miejsca zerowe tj. takie x_0 , że $f(x_0) = 0$

- Łatwe: $f(x) = x^2 + 5x - 4$
- Trudniejsze: $f(x) = x^3 - 3x^2 - 6x + 8$, $g(x) = \sin(2x-1) - \frac{\pi}{2}$
- Rozwiązywalne w szczególnym przypadku: $f(x) = -24 + 2x + 29x^2 - 3x^3 - 5x^4 + x^5$
- Brak rozwiązania analitycznego $f(x) = \text{Log}[6+x] - x^2$

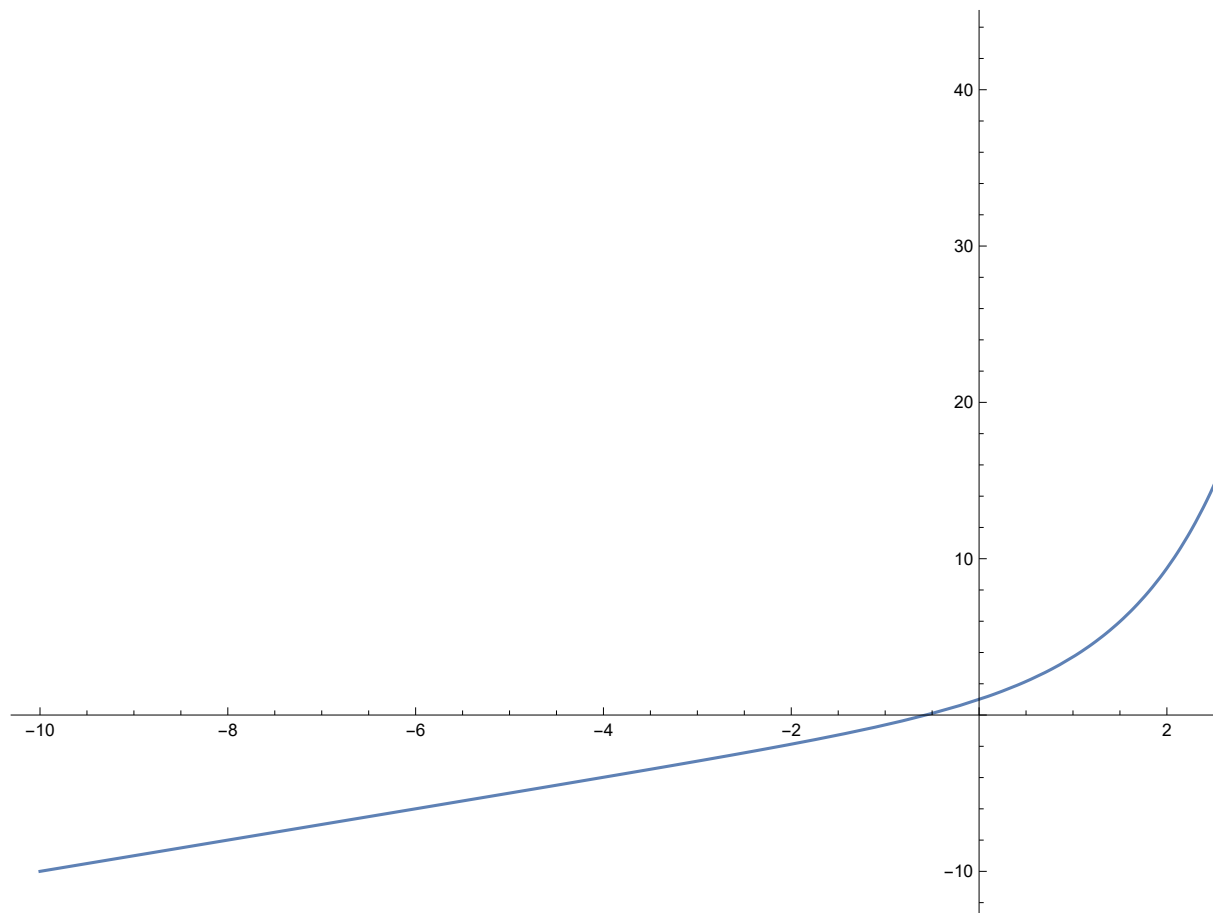
Twierdzenie Darboux:

Jeśli $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ jest funkcją ciągłą na przedziale $[a, b]$ oraz jeśli wartości funkcji na krańcach przedziału ($f(a)$ i $f(b)$) mają różne znaki, to istnieje punkt $x_0 \in]a, b[$, taki że $f(x_0) = 0$.

```
In[ ]:= Plot[x + Exp[x], {x, -10, 5.}]
```

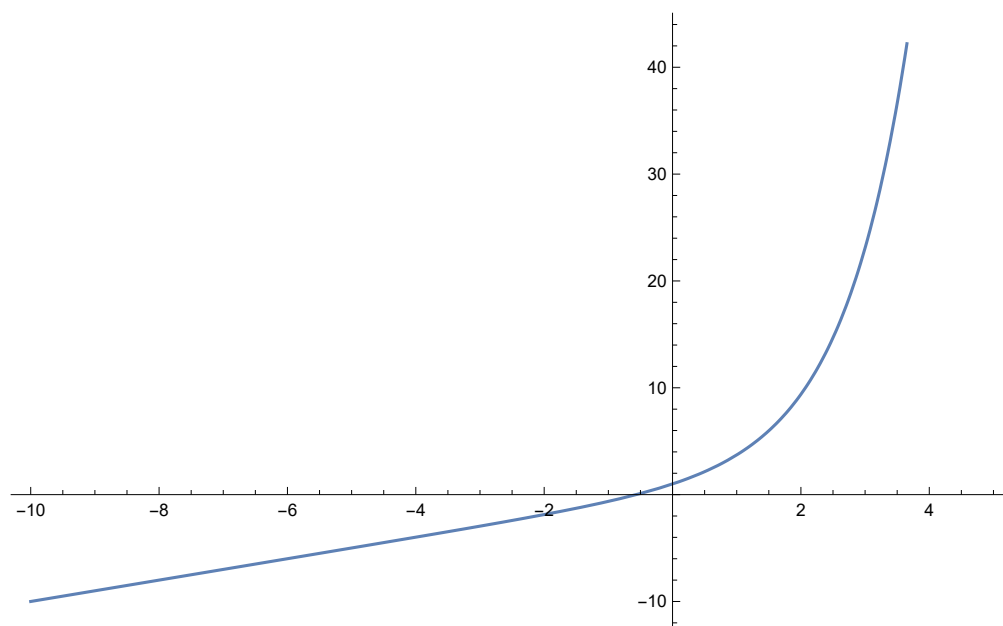
wykres funkcja eksponencjalna

```
Out[ ]:=
```


Problem: Rozwiąż równanie $x + E^x = 0$

```
Out[ ]:=
```


Z analizy funkcji $f(x) = x + E^x$ wiemy, że:

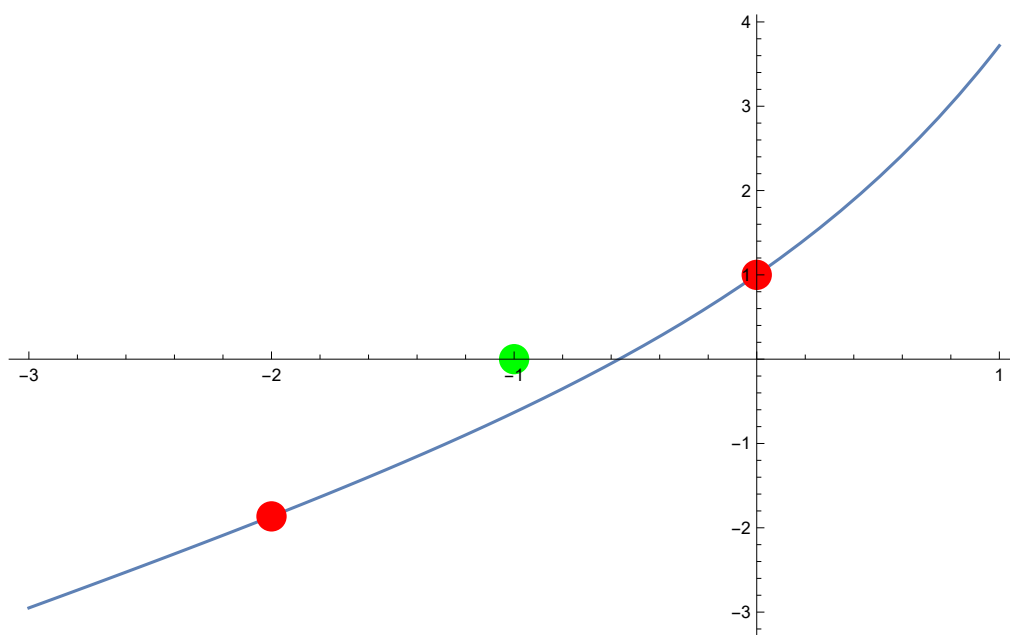
- $f(x)$ jest ściśle rosnąca oraz $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -\infty$ oraz $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \infty$ więc równanie ma tylko jedno rozwiązanie
- $f(0) = 1 > 0$
- $f(-2) = -2 + \frac{1}{E^2} < 0$

Zatem $f(x)$ ma miejsce zerowe na przedziale $] -2, 0[$

Metoda bisekcji

- Znajdź przedział $[a, b]$ gdzie $f(a) f(b) < 0$
- oblicz punkt środkowy: $x_{\text{mid}} = \frac{a+b}{2}$
- oblicz $f(x_{\text{mid}})$; jeśli dokładność ($|f(x_{\text{mid}})| < \epsilon$ albo $|b-a| < \epsilon$) jest wystarczająca to przerwij algorytm, miejsce zerowe to $x_0 \approx x_{\text{mid}}$
- skróć przedział $[a, b]$; w zależności od znaku $f(x_{\text{mid}})$, $a = x_{\text{mid}}$ albo $b = x_{\text{mid}}$

```
In[ ]:= f[x_] := x + Exp[x]
      |funkcja e
Out[ ]:=
```


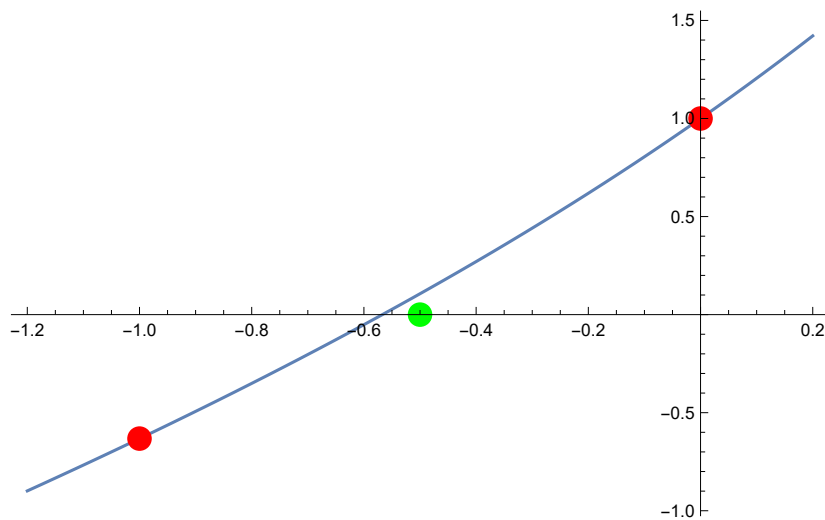
W naszym przypadku, $a = -2$ i $b = 0$, więc w pierwszym przybliżeniu $x_0 \approx -1$, ale dokładność przybliżenia jest słaba

```
In[ ]:= N@f[-1]
      |przybliżenie numeryczne
Out[ ]:= -0.632121
```

- Naszym zmniejszonym przedziałem musi być $]-1, 0[$ ponieważ $f(-1) * f(0) < 0$
- Następne przybliżenie: $x_{\text{mid}} = \frac{-1+0}{2} = -\frac{1}{2}$

```
In[ ]:= N@f[-1/2]
      |przybliżenie numeryczne
Out[ ]:= 0.106531
```

Out[*]=

- Zmniejszamy przedział; tym razem $f(-1/2) * f(-1) < 0$, więc nowy przedział to $]-1, -\frac{1}{2}[$

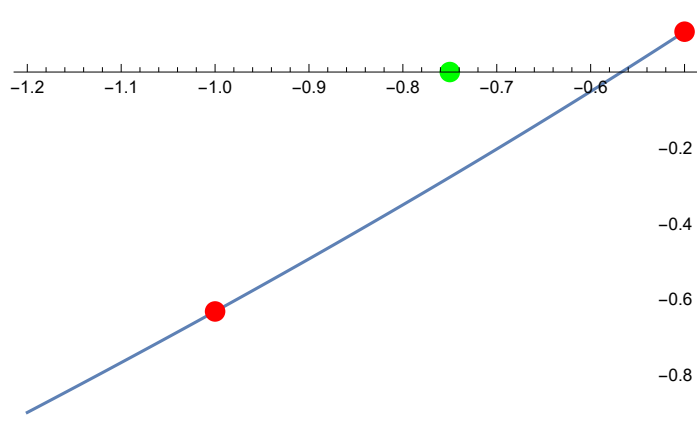
- $x_{\text{mid}} = \frac{-1 + (-1/2)}{2} = -3/4$

In[*]:= **N@f[-3/4]**
 |przybliżenie numeryczne

Out[*]=

-0.277633

Out[*]=


```

In[*]:= Clear[a, b, c]
         |wyczyść
         a = -2;
         b = 0;
         c = -1;
         sol = {};
         While[Abs[f[c]] > 0.0001,
         |podc...|wartość bezwzględna
             c =  $\frac{b+a}{2}$ ;
             If[f[c] * f[a] < 0, b = c];
             |operator warunkowy
             If[f[c] * f[b] < 0, a = c];
             |operator warunkowy
             AppendTo[sol, c];
             |dołącz na końcu do wartości zmienne
         ]

```

```

In[*]:= N@c
         |przybliżenie num
         N@f[c]
         |przybliżenie num
         Length[sol]
         |długość
         N@sol
         |przybliżenie num

```

```

Out[*]=
-0.567139

```

```

Out[*]=
7.23791 × 10-6

```

```

Out[*]=
13

```

```

Out[*]=
{-1., -0.5, -0.75, -0.625, -0.5625, -0.59375, -0.578125,
-0.570313, -0.566406, -0.568359, -0.567383, -0.566895, -0.567139}

```

- Prosta i bezpieczna
- Wolna

Metoda fałsi

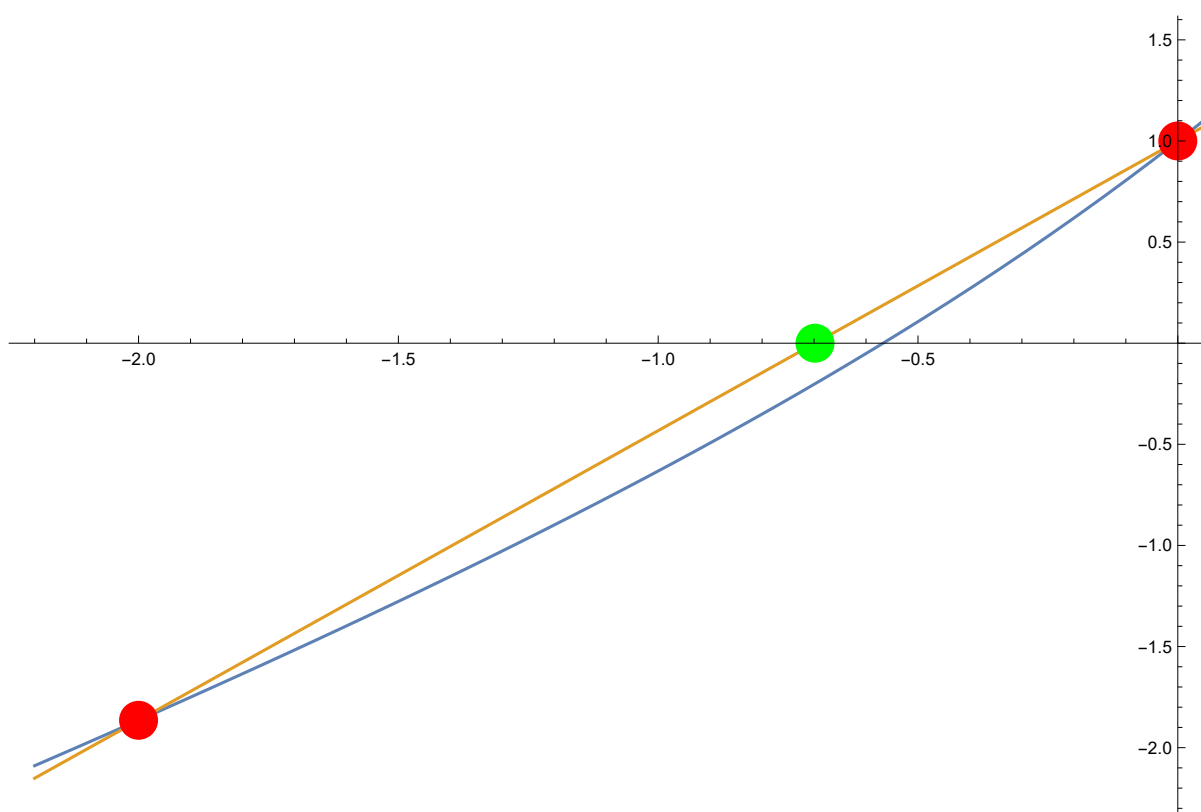
- Znajdź przedział $[a, b]$ gdzie $f(a) f(b) < 0$
- Interpoluj liniowo funkcję f między punktami a i b
 - Rozwiąż układ równań $\begin{cases} f(a) = A a + B \\ f(b) = A b + B \end{cases}$
 - funkcja interpolująca $g(x) = \frac{f(b)-f(a)}{a-b} x - \frac{b f(a)-a f(b)}{a-b}$
- Znajdź miejsce zerowe x_{lin} otrzymanej funkcji liniowej
 - $g(x)=0 \Rightarrow \frac{f(a)-f(b)}{a-b} x_{lin} - \frac{b f(a)-a f(b)}{a-b} = 0 \Rightarrow x_{lin} = \frac{b f(a)-a f(b)}{f(a)-f(b)}$
- oblicz $f(x_{lin})$; jeśli dokładność ($|f(x_{lin})| < \epsilon$ albo $|b-a| < \epsilon$) jest wystarczająca to przerwij algorytm, miejsce zerowe to $x_0 \simeq x_{mid}$
- skróć przedział $[a, b]$; w zależności od znaku $f(x_{lin})$, $a = x_{lin}$ albo $b = x_{lin}$

```

In[ ]:= a = -2;
b = 0;
Show[
  Plot[
    {
      x + Exp[x],
       $\frac{f[a] - f[b]}{a - b} x - \frac{b f[a] - a f[b]}{a - b}$ 
    },
    {x, -2.2, 0.2}
  ],
  Graphics[
    {
      Red,
      PointSize[0.03],
      Point[{{-2, f[-2]}, {0, f[0]}}]
    }
  ],
  Graphics[
    {
      Green,
      PointSize[0.03],
      Point[
        {
          {
 $\frac{b f[a] - a f[b]}{f[a] - f[b]}$ ,
          0
        }
      ]
    }
  ]
}

```

Out[]:=


```

In[ ]:= N@f[
   $\frac{b f[a] - a f[b]}{f[a] - f[b]}$ 
]

```

Out[]:=

-0.200663

- Skracanie przedziału działa tak jak w metodzie bisekcji; $f(x_{lin}) f(0) < 0$ więc $a = x_{lin}$

```

In[*]:= Clear[a, b, c]
         |wyczyść
         a = -2;
         b = 0;
         c = -2;
         sol = {};
         While[Abs[f[c]] > 0.0001,
         |podc...|wartość bezwzględna
           c = 
$$\frac{b f[a] - a f[b]}{f[a] - f[b]}$$
;
           If[f[c] * f[a] < 0, b = c];
           |operator warunkowy
           If[f[c] * f[b] < 0, a = c];
           |operator warunkowy
           AppendTo[sol, c];
           |dołącz na końcu do wartości zmienne
         ]

In[*]:= N@c
         |przybliżenie num
         N@f[c]
         |przybliżenie num
         Length[sol]
         |długość
         N@sol
         |przybliżenie num

Out[*]=
-0.567163

Out[*]=
-0.0000308386

Out[*]=
5

Out[*]=
{-0.698162, -0.58148, -0.568735, -0.56732, -0.567163}

```

Metoda Newtona

- zgadnij początkowe miejsce zerowe x_0
- wyznacz styczną do funkcji f w punkcie x_0
- miejsce zerowe stycznej jest przybliżeniem miejsca zerowego funkcji f
 - $y = f'(x_0)x + f(x_0) - f'(x_0)x_0 \Rightarrow$
 - $0 = f'(x_0)x + f(x_0) - f'(x_0)x_0 \Rightarrow x = x_0 - \frac{f(x_0)}{f'(x_0)}$
 - $x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}$

In[]:= **x0 = 3**

Show[
pokaz

Plot[{ $x^2 - 1$, $2 x_0 x + x_0^2 - 1 - x_0 * 2 * x_0$ }, {x, 0, 4}],
wykres

Graphics[{Red, PointSize[0.02], Point[{x0, x0² - 1}]}],
grafika cz... rozmiar kropki punkt

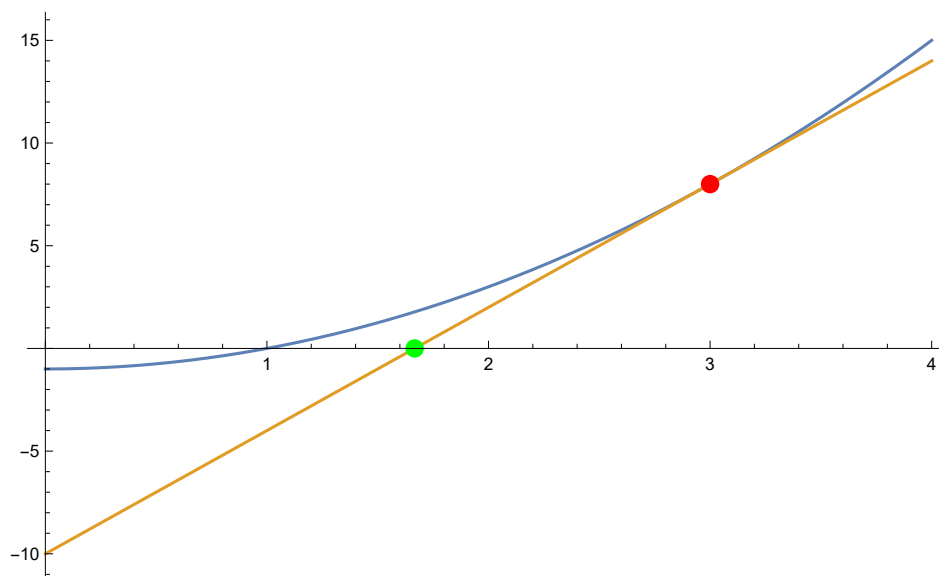
Graphics[{Green, PointSize[0.02], Point[{ $x_0 - \frac{x_0^2 - 1}{2 x_0}$, 0}]}]
grafika zielony rozmiar kropki punkt

}}

Out[]:=

3

Out[]:=

Wracamy do naszej funkcji $f(x) = \text{Exp}[x] + x$

```

In[ ]:= x0 = 0;
sol = {};
While[Abs[f[x0]] > 0.0001,
  podc... [wartość bezwzględna
    x0 = x0 -  $\frac{\text{Exp}[x0] + x0}{\text{Exp}[x0] + 1}$ ;
  AppendTo[sol, x0];
  dołącz na końcu do wartości zmiennej
]

```

```

In[ ]:= N@x0
  przybliżenie numeryc
N[Exp[x0] + x0]
  .. [funkcja eksponen
Length[sol]
  długość
N@sol
  przybliżenie numeryc

```

```

Out[ ]:=
-0.567143

```

```

Out[ ]:=
1.9648 × 10-7

```

```

Out[ ]:=
3

```

```

Out[ ]:=
{-0.5, -0.566311, -0.567143}

```

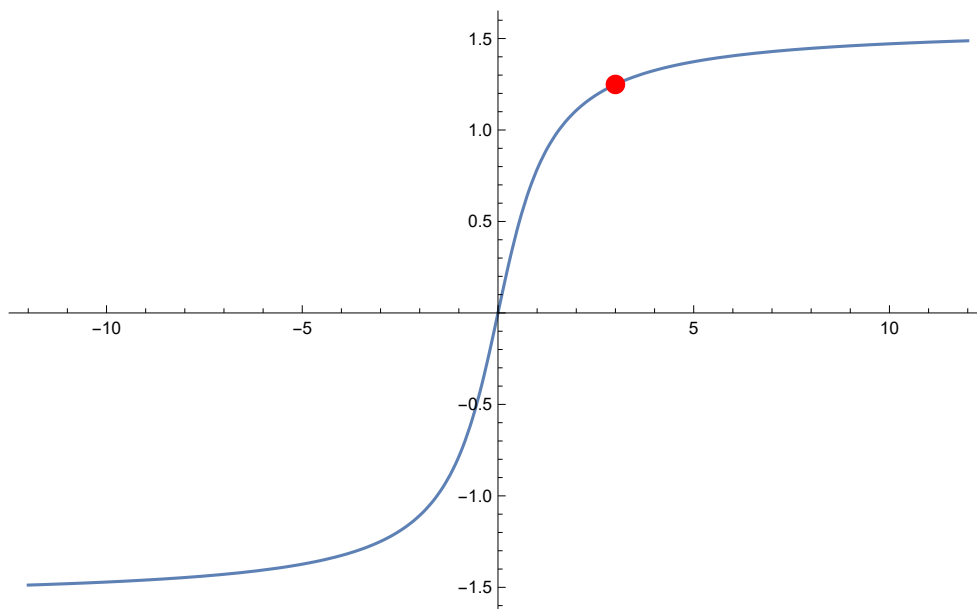
- Szybka (zbieżność kwadratowa)
- Nie zawsze jest zbieżna (np. punkt początkowy blisko ekstremum lokalnego)
- Wymaga znajomości pochodnej


```

In[ ]:= x0 = 3;
Show[ {
  Plot[ArcTan[x], {x, -12., 12.}],
  Graphics[{Red, PointSize[0.02], Point[{x0, ArcTan[x0]}]}]
}]

```

Out[]=


```

In[ ]:=
sol = {};
n = 0;
While[n < 10,
  x0 = x0 -  $\frac{\text{ArcTan}[x0]}{\frac{1}{1+x0^2}}$ ;
  AppendTo[sol, x0];
  n++;
]
N@sol

```

Out[]=

```

{-9.49046, 124., -23905.9, 8.97653 × 108, -1.26572 × 1018, 2.51648 × 1036,
-9.94733 × 1072, 1.55429 × 10146, -3.79477 × 10292, 2.261988093610309 × 10585}

```

Fast Inverse Square Root

Problem: jak szybko obliczyć $\frac{1}{\sqrt{x}}$

```
// Quake III Arena
float Q_rsqrt (float number)
{
    long i;
    float x2, y;
    const float threehalfs = 1.5 F;
    x2 = number*0.5 F;
    y = number;
    i = *(long*) & y; // evil floating point bit level hacking
    i = 0x5f3759df - (i >> 1); // what the fuck?
    y = *(float*) & i;

    y = y*(threehalfs - (x2*y*y)); // 1 st iteration
    //y = y*(threehalfs - (x2*y*y)); // 2 nd iteration, this can be removed return y;
}
```

Out[*]=

https://www.youtube.com/watch?v=p8u_k2LIZyo

Różniczkowanie

Definicja :

$$f'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h}$$

Najprostsze rozwiązanie:

$$f'(x) = \frac{f(x+h) - f(x)}{h}, \quad h - \text{mała liczba}$$

- Jaki jest błąd przybliżenia?

Korzystamy z szeregu Taylor'a:

$$f(x+h) = f(x) + h f'(x) + \frac{1}{2} h^2 f''(\xi), \quad \xi \in [x, x+h]$$

$$f'(x) = \frac{f(x+h) - f(x)}{h} + \frac{1}{2} h f''(\xi), \quad \xi \in [x, x+h]$$

Przykład: $f(x) = \text{Log}[x]$, $h = 0.001$, $x_0 = 2$

```
In[ ]:= h = 0.001;
x0 = 2;
Log[x0 + h] - Log[x0]
      h
```

```
Out[ ]:=
0.499875
```

```
In[ ]:= D[Log[x], x] /. {x -> x0}
[... logarytm
```

```
Out[ ]:=
1
--
2
```

$$\bullet \text{ Błąd: } \left| \frac{1}{2} h f''(x_0) \right| < \left| \frac{1}{2} h f''(\xi) \right| < \left| \frac{1}{2} h f''(x_0 + h) \right|$$

```
In[ ]:= Abs[1/2 h D[Log[x], x, x] /. {x -> 2}]
[wartość... logarytm
```

```
Abs[1/2 h D[Log[x], x, x] /. {x -> 2.001}]
[wartość... logarytm
```

```
Out[ ]:=
0.000125
```

```
Out[ ]:=
0.000124875
```

- Uwaga na numerykę!

Przykład: $f(x) = \arctg(x)$ w $x_0 = \sqrt{2}$

$$\bullet f'(x) = \frac{1}{1+x^2} \Rightarrow f'(\sqrt{2}) = \frac{1}{3}$$

```
arctan(sqrt(2)) 0.955317 h = 0.0001 derivative 0.33319
arctan(sqrt(2)) 0.955317 h = 1e-05 derivative 0.333786
arctan(sqrt(2)) 0.955317 h = 1e-06 derivative 0.298023
arctan(sqrt(2)) 0.955317 h = 1e-07 derivative 0.596046
arctan(sqrt(2)) 0.955317 h = 1e-08 derivative 0
```

```
#include<cmath>
#include <iostream>

float f(float x) {
    return std::atan(x);
}

float diff(float x, float (*fptr) (float), float h = 0.001) {
    return (fptr(x + h) - fptr(x)) / h;
}

int main(){

    std::cout << " h = " << 0.0001 << " " << diff(sqrtf(2), f, 0.0001) << std::endl;
    std::cout << " h = " << 0.00001 << " derivative " << diff(sqrtf(2), f, 0.00001) <<
    std::endl;

    std::cout << " h = " << 0.000001 << " derivative " << diff(sqrtf(2), f, 0.000001) <<
    std::endl;

    std::cout << " h = " << 0.0000001 << " derivative " << diff(sqrtf(2), f, 0.0000001) <<
    std::endl;

    std::cout << " h = " << 0.00000001 << " derivative " << diff(sqrtf(2), f, 0.00000001) <<
    std::endl;

}
```

Metoda "central difference"

$$f'_+(x) = \frac{f(x+h) - f(x)}{h} + O(h)$$

$$f'_-(x) = \frac{f(x) - f(x-h)}{h} + O(h)$$

$$f'(x) \approx \frac{f'_+(x) + f'_-(x)}{2} = \frac{f(x+h) - f(x-h)}{2h}$$

Błąd:

$$f(x+h) = f(x) + hf'(x) + \frac{1}{2}h^2f''(x) + \frac{1}{6}h^3f'''(\xi_+)$$

$$f(x-h) = f(x) - hf'(x) + \frac{1}{2}h^2f''(x) - \frac{1}{6}h^3f'''(\xi_-)$$

$$f(x+h) - f(x-h) = f(x) + hf'(x) + \frac{1}{2}h^2f''(x) + \frac{1}{6}h^3f'''(\xi_+) - f(x) + hf'(x) - \frac{1}{2}h^2f''(x) + \frac{1}{6}h^3f'''(\xi_-)$$

$$f(x+h) - f(x-h) = 2hf'(x) + \frac{1}{6}h^3(f'''(\xi_+) + f'''(\xi_-))$$

$$f'(x) = \frac{f(x+h) - f(x-h)}{2h} + \frac{1}{12}h^2(f'''(\xi_+) + f'''(\xi_-))$$

Pochodne wyższego rzędu

- Szereg Tylor'a:

$$f(x+h) = f(x) + hf'(x) + \frac{1}{2}h^2f''(x)$$

$$f''(x) = \frac{2}{h^2}(f(x+h) - f(x) - hf'(x))$$

$$f''(x) = \frac{2}{h^2}\left(f(x+h) - f(x) - h\frac{f(x+h) - f(x-h)}{2h}\right)$$

$$f''(x) = \frac{1}{h^2}(2f(x+h) - 2f(x) - f(x+h) + f(x-h))$$

$$f''(x) = \frac{1}{h^2}(f(x+h) - 2f(x) + f(x-h)) + O(h^2)$$